

Sygn. akt II C 342/19

UZASADNIENIE PKT 1 WYROKU

Pozwem, wniesionym w dniu 19 grudnia 2018 roku, Stowarzyszenie (...) w W. wniosło o zasądzenie od W. F. kwoty 1.251,11 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że powód jest uprawniony do zbiorowego zarządzania prawami autorskimi n.in. na polu publiczne wykonanie i publiczne odtworzenie. Dochodzone roszczenie wynika z zawartych z pozwaną umów licencyjnych

o numerach: (...), (...) i (...), dotyczących publicznych odtworzeń utworów muzycznych i słowno-muzycznych dokonywanych w prowadzonym przez pozwaną podczas wesela, w restauracji lokalu U (...) oraz w pubie U (...). Kwota dochodzona pozwem stanowiła sumę zaległych wynagrodzeń autorskich w wysokości 1.220,41 zł oraz skapitalizowanych odsetek w wysokości 30,70 zł.

(pozew k. 2-4)

Nakazem zapłaty z dnia 11 stycznia 2019 roku, wydanym w postępowaniu upominawczym, Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził od pozwanej spółki dochodzoną pozwem kwotę oraz orzekł o kosztach procesu.

(nakaz zapłaty k. 37)

W dniu 7 lutego 2019 roku pozwana wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty. Pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu pozwana podniosła, że nie zalega z opłatami związanymi z realizacją umów. Zadeklarowała, że w przypadku zaległości gotowa jest podjąć spłatę w ratach.

(sprzeciw od nakazu zapłaty k. 42)

Pismem z dnia 27 marca 2019 roku powód rozszerzył powództwo o kolejne kwoty w łącznej wysokości 546,21 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia rozszerzonego powództwa.

W uzasadnieniu powód wyjaśnił, że wielokrotnie wzywał pozwaną do zapłaty, podejmował próby ugodowego załatwienia sporu i – na wezwanie Sądu – oświadczył, że nie wyklucza podjęcia rozmów ugodowych także przed Sądem. Zaprzeczono, aby pozwana wywiązała się z zobowiązań. Wyjaśniono, że wpłaty mogły zostać przyjęte wyłącznie za pośrednictwem rachunku bankowego, a żądane kwoty nie wpłynęły na rachunek powoda. Przedłożono kopie wszystkich zaległych faktur, wskazano, że daty płatności wynikały wprost z umów i dodatkowo zostały sprecyzowane w każdej z faktur.

(zarządzenie k. 47, pismo k. 51-53)

Postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2019 roku Sąd w trybie art. 148¹ § 1 k.p.c. skierował sprawę na posiedzenie niejawne celem rozpoznania i wydania wyroku i udzielił w związku z tym stronom terminu 14 dni na złożenie pism procesowych celem zgłoszenia wszelkich wniosków, twierdzeń i zarzutów – pod rygorem pominięcia twierdzeń i wniosków złożonych po terminie w trybie art. 207 § 6 k.p.c., a ponadto udzielił W. F. terminu 14 dni na ustosunkowanie się do pisma pełnomocnika powoda (zawierającego szczegółowe wyliczenie zadłużenia i sposób naliczenia odsetek), w szczególności wypowiedzenie się, czy widzi możliwość zawarcia ugody sądowej na rozprawie, na jakich warunkach. Wezwanie pozostało bez odpowiedzi.

(postanowienie k. 77, zwrotne poświadczenie odbioru k. 82)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 grudnia 2017 roku W. F. zawarła ze Stowarzyszeniem (...) w W. umowę licencyjną Nr (...) na publiczne odtworzenie utworów „do tańca” podczas wesela w dniu 10 listopada 2017 roku. Zgodnie z § 5 umowy licencjobiorca zobowiązał się do uiszczania wynagrodzenia w wysokości 118,81 zł miesięcznie, w terminie 14 dni od wystawienia faktury (§ 6). Z tego tytułu wystawiono fakturę (...).

(umowa k. 10-12, faktura k. 56)

W dniu 25 maja 2018 roku W. F. zawarła ze Stowarzyszeniem (...) w W. umowę licencyjną Nr (...) na publiczne odtwarzanie z nośników dźwięku i za pomocą urządzeń służących do odbioru programów radiowych oraz za pomocą innych urządzeń i technik w obiektach gastronomicznych. Zgodnie z § 4 umowy licencjobiorca zobowiązał się do uiszczania wynagrodzenia w wysokości 70,29 zł miesięcznie, powiększonego o podatek VAT w okresie pierwszego roku, następnie w wysokości 78,10 zł miesięcznie, powiększonego o podatek VAT, w terminie 14 dni od wystawienia faktury (§ 5).

Z tego tytułu wystawiono faktury: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...).

(umowa k. 13-17, faktury k. 57-64)

W dniu 9 sierpnia 2017 roku W. F. zawarła ze Stowarzyszeniem (...) w W. umowę licencyjną Nr (...) na publiczne odtwarzanie z nośników dźwięku i za pomocą urządzeń służących do odbioru programów radiowych oraz za pomocą innych urządzeń i technik w obiektach gastronomicznych oraz odtwarzanie za pomocą urządzeń służących do odbioru programów telewizyjnych. Zgodnie z § 4 umowy licencjobiorca zobowiązał się do uiszczania wynagrodzenia w wysokości 82,47 zł miesięcznie, powiększonego o podatek VAT, w terminie 14 dni od wystawienia faktury (§ 5).

Z tego tytułu wystawiono faktury: (...), (...), (...) (...).

(umowa k. 65-66)

W dniu 24 października 2018 roku Stowarzyszenie (...) wystosowało wezwanie do zapłaty, które w tej dacie wyniosło 1.133,95 zł. Zastrzeżono możliwość zawarcia porozumienia w sprawie spłaty zadłużenia. W sumie wystosowano 9 wezwań do zapłaty.

W dniu 8 listopada 2018 roku W. F. wystosowała mail do stowarzyszenia z prośbą o rozłożenie należności na raty. Pomimo złożonej propozycji licencjobiorca nie ustosunkował się, nie uregulował też żadnej części zadłużenia.

W toku postępowania kwota zaległości powiększyła się o dalsze 546,21 zł wynikające z kolejnych faktur.

(wezwanie do zapłaty k. 26, kolejne wezwania k. 69-73, wyliczenie z faktur k. 28, faktury k. 56-73, maile k. 30)

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o niekwestowane dokumenty. W toku postępowania pozwana podniosła jedynie zarzut spełnienia świadczenia. Zarzut ten nie został udowodniony w żadnym zakresie.

W tym zakresie należy wyjaśnić, że postanowieniem z dnia 17 maja 2019 roku na podstawie art. 148¹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 148¹ § 1 k.p.c., Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron (postanowienie k. 85). Wniosek pozwanej o przesłuchanie stron, jako nie mający wpływu na rozstrzygnięcie, został oddalony jako zmierzający wyłącznie do przewleknięcia postępowania.

Nie ulega wątpliwości, że dowód spełnienia świadczenia spoczywa na dłużniku

(art. 6 k.c.). Jeżeli pozwana zamierzała wykazać, że spłaciła objętą pozwem należność, winna była przeprowadzić postępowanie dowodowe w tym zakresie. Dowody w tej sytuacji winny mieć postać dokumentów – jak podniósł pozwany, rozliczenia między stronami były możliwe jedynie poprzez dokonanie wpłat na konto bankowe powoda. Pozwana jednak nie złożyła dowodów wpłat, czy dokonanych przelewów. Dowód z przesłuchania stron nie mógł w tej sytuacji (zaprzeczenia przez powoda istnienia wpłat) zastąpić dowodu z dokumentu. Jak wynika z art. 299 k.p.c. dowód z przesłuchania stron ma jedynie charakter subsydialny do całego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Nie można nim zastąpić dowodzenia okoliczności spornych, a w szczególności wykazać wpłat, ich terminów i wysokości.

Natomiast żadne inne okoliczności, które wykazane dowodem z przesłuchania stron mogłyby wpłynąć na rozstrzygnięcie, nie zostały podniesione.

W powyższym stanie faktycznym, Sąd zważył,
co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W odniesieniu do podstawy prawnej powództwa wskazać należy, iż a skutek wejścia w życie ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi z dnia 15 czerwca 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1293), nastąpiła zmiana stanu prawnego dotyczącego organizacji zbiorowego zarządzania. Powyższa regulacja nie zawiera żadnych przepisów intertemporalnych regulujących jej stosunek do roszczeń powstałych przed tą datą. To powoduje, że zastosowanie znajdują zasady ogólne prawa cywilnego, w szczególności zasada nieretroakcji znajdująca odzwierciedlenie w art. 3 k.c., który stanowi, że ustawa nie ma mocy wstecznej, chyba że to wynika z jej brzmienia lub celu.

Z tych względów, w ocenie Sądu, w niniejszej sprawie do wszystkich roszczeń znajdują zastosowanie przepisy dotychczasowej ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. (tj. z dnia 9 maja 2018 r., Dz.U. z 2018 r. poz. 1191) w zakresie dotyczącym organizacji zbiorowego zarządzania.

Zgodnie z art. 17 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, twórcy przysługuje wyłączone prawo do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu.

Natomiast art. 6 ust. 1 pkt 17 wskazuje, że właściwą organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi jest organizacja, która zbiorowo zarządza prawami uprawnionego na podstawie umowy o zbiorowe zarządzanie lub umowy o reprezentacji, a gdy uprawniony nie zawarł umowy z żadną organizacją - organizacja reprezentatywna dla danego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych i kategorii uprawnionych na danym polu eksploatacji w rozumieniu ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Powód wykazał swoją legitymację powołując się na decyzję Ministra Kultury i Sztuki.

W niniejszej sprawie nie kwestionowane były zasadnicze elementy stosunku prawnego łączącego strony: istnienie umowy i wynikające z niej zobowiązanie pozwanej. Sprzeciw od nakazu zapłaty zawierał jedynie zarzut spełnienia świadczenia. Należy więc wywieść, stosownie do treści art. 230 k.p.c., że wysokość zobowiązania także nie była sporna – kwoty wynagrodzeń wynikają wprost z umów łączących strony. Poza tym, pozwana w żadnym zakresie nie odnosiła się do przedstawionych wyliczeń, skapitalizowania odsetek (pomimo wyraźnego wezwania Sądu doręczonego wraz z pismem powoda zawierającym szczegółowe wyliczenie zadłużenia i sposób naliczenia odsetek – pkt 2 postanowienia k. 77). Co więcej, zarówno w korespondencji mailowej, jak i w samym sprzeciwie, pomimo zarzutu spełnienia świadczenia deklarowała chęć ugodowego załatwienia sprawy, podjęcia spłaty. W tej sytuacji, złożenie sprzeciwu od nakazu zapłaty bez konkretyzacji zarzutów i bez podjęcia postępowania dowodowego (art. 503 § 1 k.p.c.), a także bez podjęcia spłat, czy rozmów ugodowych, należy postrzegać jako działanie celowe, zmierzające wyłącznie do odroczenia realizacji zobowiązania, powodujące również wzrost kosztów procesu (z uwagi na konieczność skierowania sprawy

z trybu upominawczego do trybu zwykłego). Należy podkreślić, że Sąd również otworzył stronom drogę do ugodowego załatwienia sprawy, zmniejszenia kosztów procesu, kierując wezwania do pozwanej o wypowiedzenie się co do możliwości podjęcia rozmów, zwracając się o przedstawienie skonkretyzowanej oferty (zarządzenie k. 47, pkt 2 postanowienia k. 77). Pozwana z tej możliwości nie skorzystała.

Z tych względów brak było jakichkolwiek ustaleń, który wzruszyłyby powództwo. Niekwestionowana podstawa i wysokość roszczenia, przy nie udowodnionym zarzucie spełnienia świadczenia, spowodowały uwzględnienie powództwa w całości.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia o odsetkach za opóźnienie stanowił art. 481 § 1 k.c. Odsetki zostały naliczone od każdej z faktur zgodnie z terminami ich płatności i w tym zakresie pozwana nie wdała się w spór, nie zakwestionowała przedstawionych wyliczeń. Za okres do wytoczenia powództwa, a następnie –

– do rozszerzenia powództwa odsetki zostały skapitalizowane. W dalszym okresie ich naliczanie odbywa się zgodnie z ustawą. O odsetkach od zaległych odsetek orzeczono na podstawie art. 482 § 1 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem (**także pkt 2 wyroku – k. 97**) doręczyć pozwanej z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie wniesienia apelacji.